

Leren? Een leven lang?

In Vlaanderen volgt 7% van de 25-64-jarigen een bijkomende opleiding. Internationaal ligt dat vrij laag. Nochtans staan Vlamingen behoorlijk positief tegenover levenslang leren. Zo vindt 3 op de 4 Vlaamse inwoners dat men zonder permanente opleiding gedoemd is om op langere termijn niet meer mee te kunnen in onze snel veranderende maatschappij. Vrijwel even veel Vlamingen zijn ervan overtuigd dat iedereen de kans zou moeten krijgen om zijn/haar loopbaan gedurende een bepaalde periode met behoud van loon en sociale rechten te onderbreken om opleiding en vorming te kunnen volgen. Circa 9 op de 10 vindt dat de overheid ervoor moet zorgen dat iedereen voldoende basisvaardigheden kan verwerven. Slechts 2 op de 10 werkende Vlamingen is niet bereid om buiten de werkuren een jobgerichte opleiding te volgen.

Vlaanderen evolueert hoe langer hoe meer naar een kennissamenleving die gekenmerkt wordt door steeds snellere ontwikkelingen en innovaties. Het is in deze context dan ook van belang om het opgedane kennisniveau op peil te houden en regelmatig

bij te spijkeren. De deelname aan permanente vorming is echter vrij laag in het Vlaamse Gewest: in 2015 nam 7% van de 25-64-jarige bevolking deel aan bijkomende opleidingen in de referentieperiode van 4 weken. In de Europese Unie zijn er dat gemiddeld

Houding bevolking ten opzichte van levenslang leren

Aandeel van de Vlaamse bevolking (18-85 jaar) dat het (volledig) eens is met 4 stellingen over levenslang leren, 2001-2016, in %

	2001	2003	2007	2016
Zonder permanente opleiding en vorming is men gedoemd om op termijn niet meer mee te kunnen in onze snel veranderende maatschappij	74	74	75	75
De overheid moet ervoor zorgen dat iedereen voldoende basisvaardigheden kan verwerven	86	88	88	87
Iedereen zou de kans moeten krijgen om zijn/haar loopbaan gedurende een bepaalde periode met behoud van loon en sociale rechten te onderbreken om opleiding en vorming te kunnen volgen	84	81	77	72
Ik ben niet bereid om buiten de werkuren jobgerichte opleiding en vorming te volgen ^a	20	22	21	19

^a Enkel werkende bevolking.

11%. De meeste van onze buurlanden laten hogere cijfers optekenen: Frankrijk (19%), Luxemburg (18%), Nederland (19%) en het Verenigd Koninkrijk (16%). Enkel Duitsland (8%) bevindt zich in de buurt van het Vlaamse Gewest.

Is de Vlaming zich wel bewust van het belang van levenslang leren? Om dit te achterhalen kan er gebruik gemaakt worden van de SCV-survey. Net zoals in 2001, 2003 en 2007 werden er in 2016 aan de respondenten een 4-tal stellingen voorgelegd die peilen naar hun houding ten opzichte van bijkomende opleiding en vorming.

De antwoorden op de eerste 2 stellingen vertonen een grote stabiliteit tussen 2001 en 2016. Nagenoeg drie kwart is ervan overtuigd dat men zonder permanente vorming en opleiding de rol zal moeten lossen in de snel wijzigende maatschappij. Bijna 9 op de 10 denkt dat de overheid ervoor moet zorgen dat iedereen voldoende basisvaardigheden kan verkrijgen. Voorts is de Vlaming in hoge mate van oordeel dat iedereen de kans zou moeten hebben om zijn/haar loopbaan gedurende een bepaalde periode met behoud van loon en sociale rechten te onderbreken om opleiding en vorming te volgen. Deze stelling verliest wel aanhangers tijdens de beschouwde periode.

Circa 2 op de 10 werkende Vlamingen is niet bereid om buiten de werkuren een jobgerichte opleiding te gaan volgen; 7 op de 10 wil dat wel. Deze opinie is weinig gewijzigd gedurende de laatste 15 jaar.

Zonder permanente opleiding en vorming loopt men het risico om op termijn niet meer mee te kunnen in onze snel veranderende maatschappij. Zowel mannen als vrouwen en zowel werkenden als niet-werkenden zitten hierover op dezelfde golflengte in 2016. Naarmate de leeftijd of het studieniveau stijgt neemt de overtuiging toe dat bijkomende opleiding of vorming nodig is om bij te blijven.

Dat de overheid ervoor moet zorgen dat iedereen voldoende basisvaardigheden weet te verwerven, kan op een ruime eensgezindheid onder de Vlaamse bevolking rekenen. Ook naar achtergrondkenmerken vallen er nauwelijks verschillen te bespeuren.

De stelling dat iedereen de kans zou moeten krijgen om zijn/haar loopbaan gedurende een bepaalde periode met behoud van loon en sociale rechten te onderbreken om opleiding en vorming te kunnen volgen, kan niet bij iedereen op evenveel bijval rekenen. Vrouwen zijn meer voorstander van behoud van loon en sociale rechten

Houding bevolking ten opzichte van levenslang leren

Aandeel van de Vlaamse bevolking (18-85 jaar) dat het (volledig) eens is met enkele stellingen over levenslang leren, naar enkele achtergrondkenmerken, in 2016, in %

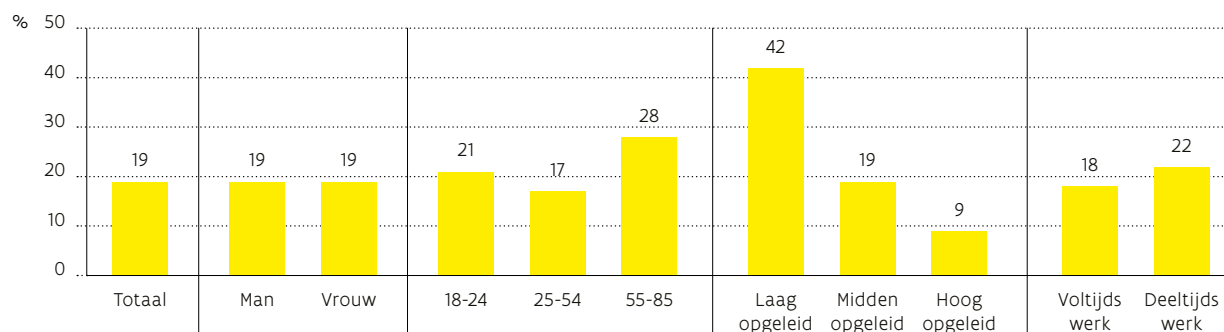
	Zonder permanente opleiding en vorming is men gedoemd om op termijn niet meer mee te kunnen in onze snel veranderende maatschappij	De overheid moet ervoor zorgen dat iedereen voldoende basisvaardigheden kan verwerven	Iedereen zou de kans moeten krijgen om zijn/haar loopbaan gedurende een bepaalde periode met behoud van loon en sociale rechten te onderbreken om opleiding en vorming te kunnen volgen
Totaal	75	87	72
Geslacht			
• man	74	87	69
• vrouw	75	88	76
Leeftijdsgroep			
• 18-24 jaar	59	93	78
• 25-54 jaar	74	88	72
• 55-85 jaar	80	85	71
Opleidingsniveau			
• laag	69	86	75
• midden	74	86	74
• hoog	81	89	68
Betaald werk			
• ja	75	88	70
• nee	75	86	75

Bron: SCV-survey 2016.

Houding werkenden ten opzichte van levenslang leren

Aandeel van de werkende Vlaamse bevolking (18-85 jaar) dat het (volledig) eens is met de stelling 'Ik ben niet bereid om buiten de werkuren jobgerichte opleiding en vorming te volgen', naar enkele achtergrondkenmerken, in 2016, in %

Bron: SCV-survey 2016.

dan mannen. Ook jongeren, lager geschoolden en niet-werkenden schijnen er meer voor gewonnen te zijn.

Niet iedere werkende Vlaming is even bereid om buiten de werkuren aan een jobgerichte opleiding of vorming te participeren. Tussen mannen en vrouwen en tussen voltijds en deeltijds wer-

kenden zijn er weinig verschillen in 2016. Leeftijd en opleidingsniveau spelen wel een rol. Bij de 55-plussers zijn 3 op de 10 niet geneigd om na de werkuren een jobgerichte opleiding te gaan volgen; bij de jongere leeftijdscategorieën zijn er dat circa 2 op de 10. Naarmate het opleidingsniveau daalt, is men eveneens minder bereid om zich buiten de werkuren te gaan bijscholen.

Hoe gemeten?

Sinds 1996 wordt de survey 'Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen' (<http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/survey-scv-survey>), kortweg de SCV-survey, jaarlijks afgenomen bij een toevallige steekproef van Nederlandstalige Belgen (1.500 personen tussen 18 en 85 jaar) in het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Sinds 2009 is er geen bovengrens naar leeftijd en nationaliteitsvereiste meer. Vanaf dan behoren alle inwoners van het Vlaamse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die 18 jaar of ouder zijn en bij wie het interview in het Nederlands kan plaatsvinden tot de doelpopulatie. De enquête peilt naar waarden, opvattingen en

overtuigingen van Vlamingen op vlak van maatschappelijke en beleidsrelevante thema's. Zo werd er in 2001, 2003, 2007 en 2016 onder meer nagegaan hoe de Vlaming denkt over levenslang leren. Dit gebeurde aan de hand van 4 stellingen.

De gegevens over de deelname aan permanente vorming bij de bevolking (25-64 jaar) in het Vlaamse Gewest zijn gebaseerd op de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) van de FOD Economie – Algemene Directie Statistiek, Statistics Belgium (ADS). Voor de internationale vergelijking werden er gegevens gebruikt uit de Labour Force Survey (LFS) van Eurostat.

Meer info

Myriam Vanweddungen
Studiedienst Vlaamse Regering
Departement Kanselarij en Bestuur
02 553 57 88
myriam.vanweddungen@kb.vlaanderen.be

